

Opravična št.:

Up-440/01

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2002:Up.440.01

Akt:

Ustavna pritožba A. A. zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 594/2001 z dne 20. 6. 2001 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Novem mestu št. Ks 46/2001 z dne 9. 4. 2001

Izrek:

Ustavna pritožba A. A. zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 594/2001 z dne 20. 6. 2001 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Novem mestu št. Ks 46/2001 z dne 9. 4. 2001, se v delu, ki se nanaša na odmero stroškov kazenskega postopka, ne sprejme. V ostalem delu se ustavna pritožba zavrže.

Evidenčni stavek:

Ker je očitno, da z obsodbo na plačilo stroškov kazenskega postopka pritožniku kot subsidiarnemu tožilcu niso bile kršene človekove pravice in temeljne svoboščine, Ustavno sodišče ustavne pritožbe v tem delu ni sprejelo v obravnavo.

Ker je ustavna pritožba v delu, ki se nanaša na ponovno zahtevo za uvedbo kazenskega postopka s strani oškodovanca, vložila neupravičena oseba, jo je Ustavno sodišče v tem delu zavrglo.

Geslo:

Nesprejem ustavne pritožbe v delu, ki se nanaša na plačilo stroškov kazenskega postopka.

Zavrženje ustavne pritožbe v delu, ki se nanaša na ponovno zahtevo za uvedbo preiskave s strani oškodovanca.

Načelo enakosti pred zakonom.

Enako varstvo pravic.

Pravica do sodnega varstva.

Pritrdilno ločeno mnenje ustavnega sodnika.

Pravna podlaga:

Ustava, 14., 22., 23. čl.

Zakon o Ustavnem sodišču (ZUstS), 1. al. 2. odst. in 3. al. 1. odst. 55. čl.

Opomba:

Polno besedilo:

Up-440/01-11

25. 9. 2002

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe A. A. iz Ž. Z. na seji senata dne 13. septembra 2002 in v postopku po četrtem odstavku 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94)

sklenilo:

1. Ustavna pritožba A. A. zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 594/2001 z dne 20. 6. 2001 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Novem mestu št. Ks 46/2001 z dne 9. 4. 2001, se v delu, ki se nanaša na odmero stroškov kazenskega postopka, ne sprejme. 2. V ostalem delu se ustavna pritožba zavrže.

Obrazložitev

A.

1. Ustavni pritožnik je pri Okrožnem sodišču v Novem mestu kot oškodovanec vložil zahtevo za obnovo kazenskega postopka zoper štiri osebe zaradi različnih kaznivih dejanj. Zunajobravnavni senat tega sodišča je zahtevo s sklepom zavrgel. Zoper sklep sodišča prve stopnje je ustavni pritožnik vložil pritožbo, ki jo je Višje sodišče s sklepom zavrnilo kot neutemeljeno, ustavnemu pritožniku pa je kot subsidiarnemu tožilcu naložilo plačilo povprečnine, odmerjene na 45 000 SIT.

2. Zoper sklep Višjega sodišča je ustavni pritožnik vložil ustavno pritožbo, v kateri navaja, da so mu bile s sklepoma prvostopenjskega in drugostopenjskega sodišča kršene človekove pravice in temeljne svoboščine iz 14., 22. in 23. člena Ustave.

Te kršitve naj bi bile podane s tem, da sta prvostopenjsko in drugostopenjsko sodišče napačno ocenili predložene dokaze, s katerimi je ustavni pritožnik utemeljeval zahtevo za obnovo kazenskega postopka (iz izpodbijanih sklepov izhaja, da je šlo pravzaprav za ponovno zahtevo za uvedbo preiskave), iz česar naj bi bilo razvidno, da sta bili sodišči pristranski in da sta ga postavili v neenakopraven položaj, ker sta spregledali več dejstev, ki so mu šla v prid. Pritožnikove človekove pravice in temeljne svoboščine naj bi bile kršene tudi s tem, da ga je Višje sodišče obsodilo na plačilo povprečnine, ki je po lastnih trditvah ne more plačati, namesto da bi ga tega oprostilo, kakor je skladno z določbami Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94 in nasl., v nadaljevanju ZKP) mogoče storiti za obdolženca. To naj bi povzročilo neenakost oziroma neenakopravnost med subsidiarnim tožilcem in obdolženci.

Ustavnemu sodišču predlaga, naj njegovi ustavni pritožbi ugodi in izpodbijani sklep spremeni tako, da se zoper obdolženca uvede preiskava, v delu, ki se nanaša na stroške kazenskega postopka, pa naj sklep spremeni tako, da se ga oprosti njihovega plačila.

3. Hkrati z ustavno pritožbo je ustavni pritožnik vložil še pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti ZKP spričo dejstva, da ta ne ureja vprašanja oprostitve plačila stroškov kazenskega postopka za oškodovanca kot tožilca.

B. - I.

4. V zvezi s pritožnikovimi navedbami, da sta prvostopenjsko in Višje sodišče neupravičeno zavrnili njegov (ponovni) predlog za uvedbo preiskave, je treba pojasniti, da se je Ustavno sodišče že večkrat srečalo z ustavnimi pritožbami domnevnih oškodovancev, ki so prevzeli kazenski pregon, da so jim bile v kazenskem postopku (ali celo s tem, da ta ni bil uveden, kakor v konkretnem primeru), kršene človekove pravice in temeljne svoboščine.

Ustavno sodišče je v nosilni odločbi št. Up-285/97 z dne 10. 5. 2001 (Uradni list RS, št. 52/01 in OdlUS X, 115) odločilo, da oškodovanec nima ustavno varovane pravice doseči kazensko obsodbo ter da z odločitvami o izidu kazenskega postopka (in za naš primer a fortiori z odločitvami o njegovi uvedbi) ne more biti kršena nobena oškodovančeva človekova pravica ali temeljna svoboščina, saj se te odločitve ne nanašajo neposredno nanj. V tem smislu je ustavno pritožbo vložila neupravičena oseba, zato jo je Ustavno sodišče v tem delu zavrglo.

B. - II.

5. Ustavno sodišče je v pobudi pritožnika, ki je omenjena v 3. točki obrazložitve tega sklepa, vodeni pod št. U-I-253/01 in združeni z zadevo št. U-I-95/00, odločalo na seji dne 4. 7. 2002 in jo zavrnilo kot očitno neutemeljeno.

6. Višje sodišče v Ljubljani, ki je ustavnega pritožnika obremenilo s plačilom povprečnine, se je pri odločanju o stroških kazenskega postopka v konkretni zadevi oprlo na določbe ZKP, ki za primer ustavitve kazenskega postopka predvidevajo obsodbo subsidiarnega tožilca na plačilo stroškov kazenskega postopka, hkrati pa zanj ne predvidevajo možnosti oprostitve plačila teh stroškov. Ustavno sodišče je v navedenem sklepu št. U-I-95/00 zavrnilo očitke o neskladnosti z Ustavo, ker ZKP ne omogoča oprostitve plačila stroškov kazenskega postopka tudi za oškodovanca kot tožilca. Zato tudi očitno ni v neskladju s pravico do enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave), z enakim varstvom pravic (22. člen Ustave) in s pravico do enakosti orožij v kazenskem postopku (ki jo je mogoče izvajati iz določb 22. in 23. člena Ustave), če sodišče v konkretnem kazenskem postopku oškodovancu kot tožilcu naloži plačilo stroškov kazenskega postopka oziroma ga plačila teh stroškov ne oprosti, ne glede na gmotno stanje tega oškodovanca.

7. Ker je očitno, da z obsodbo na plačilo stroškov kazenskega postopka z omenjenima sklepoma niso bile kršene pritožnikove človekove pravice in temeljne svoboščine, Ustavno sodišče ustavne pritožbe v tem delu ni sprejelo v obravnavo.

C.

8. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi tretje alineje prvega odstavka in prve alineje drugega odstavka 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) v sestavi: predsednik senata dr. Zvonko Fišer ter člana dr. Ciril Ribičič in dr. Mirjam Škrk. Sklep je sprejel soglasno. Sodnik Ribičič je dal k drugi točki izreka pritrdilno ločeno mnenje. Zadeva je bila v skladu z določbo četrtega odstavka 55. člena ZUstS predložena drugim sodnicam in sodnikom Ustavnega sodišča. Ker se za sprejem niso izrekli trije od njih, ustavna pritožba ni bila sprejeta v obravnavo.

Predsednik senata

dr. Zvonko Fišer

Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Ribičiča

V odklonilnem ločenem mnenju v zadevah št. Up-168/98 in št. Up- 268/97 sem pojasnil razloge, zakaj se ne strinjam s stališčem Ustavnega sodišča, po katerem sta zasebni in subsidiarni tožilec neupravičeni osebi za vložitev ustavne pritožbe. Pri teh razlogih vztrajam in jih bom poskušal ponovno uveljavljati takrat, ko bom ocenil, da je zaradi specifičnosti nove konkretne zadeve ali iz drugih razlogov realno pričakovati, da bi Ustavno sodišče lahko zavzelo drugačno stališče. Do takrat pa se bom podredil večinsko sprejetemu stališču Ustavnega sodišča glede tega vprašanja. Zato sem v konkretni zadevi glasoval za zavrženje (čeprav me njeno nosilno stališče glede tega, da pritožnik kot subsidiarni tožilec ni aktivno legitimiran za vložitev ustavne pritožbe, ne prepriča). V nasprotnem primeru bi ponovno sprožil razpravo in odločanje celotnega Ustavnega sodišča o zadevi, o kateri je nedavno odločilo po obsežni razpravi in ne da bi bilo mogoče realno pričakovati drugačno odločitev.

dr. Ciril Ribičič

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Datum vloge:

24. 10. 2001

Datum odločitve:

13. 9. 2002

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US21674